

Görgey Arthur felszólalt.

Most volt hatvan esztendeje, hogy Görgey Arthur letette a fegyvert az orosz hadak előtt. Ebből az alkalomból Görgey Arthur elmond egyet-mást a világsi fegyverletételéről.

— Én Kossuth rendeletéhez híven — beszéli — Nagyváradról Aradra vonultam, amikor augusztus tizedikén az én csapatom Dembinskiével összeköttetést kerestem, nem honvédekkel, hanem osztrák katonasággal találkoztam. Ebből és más jelekből azt kellett következtetnem, hogy Dembinski és az időközben Erdélyből üres kézzel érkezett Bem Temesvár körül elvesztették a csatát. Kossuth, aki Aradon magához kéretett, kijelentette, hogy ez lehetetlen s még rám támadt, hogy miért nem hiszek neki. Én azt feleltem, hogy azt, hogy neki nem hiszek, sohase mondtam senkinek. Az én seregemben uralkodó kormányellenes hangulatot hozta ezután elő. Erre én azt mondtam, az én seregem nem politizál, hanem verekszik. Hosszu ideig beszélt ezután az eshetőségekről, emlegette, hogy ő engem hogy protegált. Én pedig hallgattam. Egyszer csak így fordult hozzám:

— Látni fogod most, hogy milyen őszinte vagyok hozzád. Mondd meg nekem, mit csinálsz, ha a te érteklésed hibás és mi Temesvár alatt az osztrákkal szemben csakugyan győztünk.

— Holnap indulok — feleltem — és az osztrákokat megverem.

— És ha nem győztünk? — kérdezte Kossuth.

— Akor leteszem a fegyvert — válaszoltam én.

— Nos, — szólott Kossuth — én pedig főbelövöm magam.

— Azt nem szabad tenned, — mondtam én — neked van még feladatod. Egészen másként állok én, hadsereg nélkül; inkább végzenez ki engem. Te még sokat segíthetsz, ha életben maradsz, de én elegendő katonai erő nélkül mit se tehetek.

A beszélgetés Aradon a várban körülbelül este 9 óra tájban volt köztem és Kossuth között. Tíz órakor mentem ki a várból, aztán lefeküdtem s elaludtam. Az én lelkiismeretem mindig nyugodt volt, a látszólagos legnagyobb veszedelmek előtt is nyugodtan hajtottam fejemet álomra. Egy óra múlva, úgy tízenegy

óra tájban felvernek. Kossuth sürgős levelet küldött, a melyet azonnal át kell vennem. Felbontom, a borítékban semmi egyéb nincs, mint Guyonnak Kossuthhoz intézett jelentése, hogy több hadseregünk nincs, Temesvár alatt az egész honvédsereget szétverték. Azok után, amit ebben egy órával Kossuthnak tudtára adtam, mit jelenthet Kossuthnak ez a hozzám küldött hiradása? Mi más, minthogy tegyem le a fegyvert?! De bűnbaknak kellett valakit a tömeg elé állítani.

A fiumei bankrablás.

A fiumei bankrablók ügyében napról-napra van fordulat, de eredmény annál kevesebb. Eseménynek mondható mindenestre az a levél, amelyet a legtöbb valószínűség szerint a rablók adtak föl régi lakásadójuknak. A levélben pénz volt és a haramiák, akik, ha szükség lett volna rá, tíz embert is leterítenek, hogy zsákmányt ragadjanak, első kötelességüknek találták, hogy a koszt- és lakáspénzt megfizessék.

A rablók pénzt küldtek.

A Dagály-utca 7. számú ház előtt állandóan egy detektív és két polgári rendőr teljesít megfigyelő szolgálatot. Tegnap délután egy vastag, a rendesnél azonban nem terjedelmesebb boríték érkezett özvegy Kovács Gyuláné címére. Hatósági végzés alapján kötelessége a postának minden ide érkezett küldeményt a rendőrség embereinek kiszolgáltatni, így a levél mindjárt a rendőrök kezeibe jutott. A borítékban nem volt bélyeg, a bélyegző egy mozgóposta bélyegzője volt. Arra a vonatra adták föl, amely Fiuméból Triesztnak indul.

A cím oroszos írással volt megírva, németül. Az egész levélben nem is volt több írás a címnél. Ennyi mindössze:

Frau Witwe Julius Kovács, Budapest, Dagálygasse 7.

A főkapitányságon a levelet felbontották. Először egy szelet papiros esett ki a borítékából, azután egy másik, egy harmadik, egy sor írást azonban egyikén sem lehetett találni. — Azután következett egy nagyobb papírdarab és ebbe bepólyázva kilenc ropogós huszkoronas bankó, a rendőrség a címet összehason-

litotta a Kriviczkynél lefoglalt levelek irásával és kétségtelenül megállapították, hogy Spektor Ábrahám írása. A levelet Krajna területén adták fel a szörnyű rablás napján, Busztriczán. A nyomozás e fontos adatáról telefonértesítés ment Fiuméba, az ottani rendőrséghez.

Kriviczki vallott.

Késő este Kriviczki kihallgatásra jelentkezett, meggondolta magát, vallani akar.

A következőket mondotta el.

Két hónappal ezelőtt történt Dagály-u. 7. szám alatti lakásukon, hogy Orlow haragosan mondotta:

— Hu zonyoic korona heti keresetből nem lehet megéni. Egye a . . . az ilyen életet! Valamit kellene csinálni. Olyan dolgot, mint az upesti bankrablás. Hanem okosabban. És nem Budapesten, hanem egy tengerparti városban, ahonnan könnyen és gyorsan lehet szökni minden irányban.

Attól fogva sokszor beszéltek erről a tervről és amikor Kisiayivsky megérkezett (tehát csak akkor érkezett meg), megegyeztek abban, hogy csinálnak valamit, még pedig Fiumében.

Hozáfogtak az előkészületekhez, amelyek abból álltak, hogy revolvereket vásároltak Juniushan kezdték meg a revolvervásárlást, a Dob-utcában vették meg a revolvereket, összesen háromat, minden héten egy másikat.

Orlow július 1-én Fiuméba utazott, ahonnan egy hétre rá levelet írt Spektornak. Megírta, hogy Fiumében Toretto 252 szám alatt lakik Koszmás Jánosnál. A bankot, amelyet ki fognak rabolni, kiszemelte már, ez a finmei Népbank.

Nyolc nap múlva elutazott Spektor és egy héttel később Kisiayivsky. Kriviczki nem utazott el, ő nem akart részt venni a rablásban, de megegyeztek abban, hogy itt Budapesten figyelni meg a dolgokat, ők majd pénzt küldenek neki és akkor elutaznak és találkoznak egy tengerparti városban. Ottan Amerikába u aznak.

A tengerparti várost titkolja a rendőrség, a nyomozás érdekében de annyit közölhetünk, hogy ez sem Fiume, sem Trieszt, sem Hamburg, sem Bréma, sem Rotterdam.

Mielőtt elutaztak Budapestről, szent fogadalmat tettek, hogy egyik a másikat el nem árulja, élve nem adják magukat rendőrkézre, ha veszélyben lennének, öngyilkosságot követnek el.

— Istenem! mi történt velem? Hol vagyok? . . . Vagy úgy? . . .

Szédnézett . . . mosolygott . . .

— Elég szívós természetű vagyok, ugy-e, doktor ur?

— Kérem, kedves orvos ur, fáradjon velem a szomszédszobába, valamit óhajtanék még mondani . . . kérlelte a leánya.

Másnap reggel valaki kopogott a beteg ajtaján.

— Szabad bemenni?

— Kérem csak tessék!

Georg, a nála szokásos ügyefogyottsággal feküdt az ágyon. A vér az arcába szökött, már tudniillik arcának azon részébe, mely a sebzett fej kötése alól kilátszott.

— Igazán sajnálom, hogy ez a baleset érte! — A fejemmel már valamennyire rendben volnék; ettől bizvást el is mehetnék. De az orvos azt mondta, hogy az egyik lábam eltört. Gipszbe kötötte és most egészen megmerevült.

— Igen, hallottam az orvostól! Ezen most már nem segít, csak a türelem! Engem csak

az bánt, hogy én vagyok mindeennek az oka, mert én erőszakoltam az automobilra. Ugy-e nem haragszik, hogy ezáltal itnmaradásra kárhoztattam?

— Dehogyan haragszom . . .

— Kárpótlásul mindent elkövetek minél előbbi felgyógyulásáért.

— Szívessége lekötelez!

Hálásan tekintett rá és egy ismeretlen érzés melegítette át a szívét. Most, hogy tehetetlenül feküdt, szinte megkönnyebbültnek érezte magát. Feszés, tartózkodó modora láthatólag tűnedezett.

— Nagyon bánt, hogy ennyi alkalmatlanságot szerzek a házánál.

— Alkalmatlanságot? mikor mindennek csak én vagyok az oka! Kérem, engedje meg, hogy büntetésül, egyedül én ápolhassam! Ugy-e megengedi?

— Nem — nem! az lehetetlen! Ugy tudom, van közelben egy gyógyintézet, inkább oda vitetem magamat!

A leánya az ágy mellé ült egy székre és esdeklően nézett a betegre.

— Komolyan és becsületesen mondja, hogy a gyógyintézetbe vágódik?

— Nem szeretek senkin-k se terhére lenni.

— De ettől eltékvintve . . . talán mégis szivesebben marad nálunk?

A beteg mosolygott és hálásan nyujtotta felé a kezét . . .

A napok multak. A leánya olykor hangos felolvasással szórakoztatta a betegét. Azután elvitatkoztak az olvasott témák fölött . . .

— Szeretném tudni, — kérdezte a hét vége felé Georg — mikor veszik már le a sínket a lábamról? Az orvos már néhány nap óta feltűnően kerül.

— Hát olyan sietős az utja? — kérdezte mosolyogva a leány.

— Nem éppen, de . . .

— Akkor engedje meg, hogy továbbra is ápolhassam!

A beteg felemelkedett.

— Egy feltétel alatt . . .

— Noss, halljuk!

— Hogy én is gondoskodhassam önről . . . az egész életen át! . . .

Gyászkalapokat

gyorsan és olcsó árért lehet kapni, ugyszintén állandó nagy választék van bécsi és párisi modellekben legdivatosabb neglüzse kalapokban, ernyőkben, harisnyák és keztyükben Ugyanott kalapdiszítések és alakítások, valamint ernyők huzása és javítását elvállalja.

Ujhelyi Róza

női kalapüzletében Nagyvárad Rákóczi-ut. Telefon 130.

A budapesti nyomozás minden intézkedést megtett, hogy a rablók abban a tengerparti városban kézre kerüljenek. Kriviczkyt pedig, aki most már beismerésben van, letartóztatta.

Az egyik rabló beismerése.

Az éjjel Fiuméből a következő szenzációs távirati tudósítást vettük:

A népbank kirablása alkalmával elfogott egyik rabló Kisinevszky Salamon a fiumei rendőrkapitány előtt szenzációs vallomást tett és elbeszélte a rablás előzményeit és a rablógyilkosság lefolyását.

— Nézze uram, — szólt Kisinevszky a rendőrkapitányhoz — úgy Spektor Mihályval, mint Orlov Péterrel becsületszóra fogadtuk, hogy egymást el nem áruljuk. Én vallásos ember vagyok s a becsületszót soha sem szegtem meg. Ma azonban már Budapesten Kriviczki elárult bennünket s így én is beszélhetek.

Majd előadta, hogy a tervet Budapesten beszéltek és állapították meg. Együtt dolgoztak s kuporgatták a pénzt, hogy megfelelő fegyvereket szerezhessenek. Napjában csak 3—4 koronát költöttek, a többi félrerakták. Három browning revolvert vettek 120 koronáért Dobutácában s hozzá 100 darab töltényt.

— Honnan vették a pénzt erre? kérdé a kapitány.

— Keresményünkből raktuk félre.

— Mikor mentek Fiuméba?

— Augusztus 10-én este indultunk Fiuméba s 11-én reggel érkezünk meg.

— Tudta, hogy hol fognak rabolni?

— Igen, tudtam, hogy a Népbankot raboljuk ki. Én gyilkolni nem akartam, azt sem tudtam, hogy gyilkosság is lesz. Sőt mondtam

A leány átölelte . . . és így maradtak soká, néma, boldog, forró ölelésben . . .

A leány azután felemelte a fejét, ünnepélyesen nézett Georgra:

— Édesem! Egy vallomással tartozom neked. Igérd meg előre, hogy nem nehezetsz érte.

— Ebben a boldog pillanatban semmiért se neheztelek.

— Azon a napon, mikor a szerencsétlenség történt, az orvos, — alapos vizsgálat után — kijelentette, hogy a baj nem jelentékeny; egy kis zuzódás csupán és másnapra már fel is kelhetnél. De én tudtam, hogyha felkelsz, el is távozol; cselhez kellett tehát nyulnom, hogy visszatartsalak. A másik szobába szőlőtartottam az orvost és rábírtam, hogy tegye a lábadat gipszkötésbe, — noha — hála Istennek — nem is törött el. Csupán azért . . . mert . . . mert . . . mert itt akartalak még tartóztatni! . . .

És Georg ugyanolyan komolysággal tette meg a következő vallomást:

— Hát azt hiszed, édes, hogy én ezt nem tudtam? Annyira tudtam, hogy az utóbbi napokban, mikor sejtettem, hogy eltávoztál hazulról, magam szedtem le a kötést a lábamról . . .

is Orlovaak, hogy én gyilkosságban nem veszek részt, de Orlov azzal felelt:

— Légy nyugodt, nem lesz semmi baj.

Ezután mentegetődzött Kisinevszky, hogy ő nem tehetett semmit, nem vehette ki a revolvert a kezéből.

A kihallgatást eszközöző kapitány a rabló elé tárta, hogy bizonyítékok vannak arra nézve, miszerint mind hárman, úgy ő, mint Spektor és Orlov egy orosz forradalmi bizottság szervezetének a tagjai, s a pénzt is erre a célra igyekeztek megszerezni.

— Mi nem tartozunk semmiféle szervezethez s politikai céljaink nem voltak. Csupán saját magunknak akartunk pénzt szerezni.

Ezután részletesen elbeszélte, hogy követék a rablást.

Orlov felszólítására ment be ő a Népbankba. Az ajtónál találkozott egy szolgálival, akire rákiáltott:

— Geld her, sonst ermordet!

A szolgál szó nélkül átadta a táskát, amelyből ő a pénzt kivette s a táskát visszaadta. Míg ő a pénzt kereste a táskában, azalatt történt a lövés, amely Milos József igazgatót megölte. Hogy ki lőtt, azt nem látta. Pár pillanat múlva az ablakon kiugrott, mire egy rendőr üldözőbe vette. Hogy el ne foghassák, vissza lövöldözött. Összesen 21 lövést tett futás közben, míg elfogták.

— Mondhatom, — tette hozzá még — hogy Oroszországban minden nap kirabolnak egy bankot. Ott ez nem nagy dolog. Ha statárium van, felakasztják az elfogott rablót, ha azonban nincs, kap egy pár évet s ha kiszabadult, újra becsületes ember lesz belőle.

A kapitány a kihallgatás végén megkérdezte tőle, hogy mit kíván?

— Tirbeau Márton Oktáv regényét: »Egy szobaleány naplóját« szeretném olvasni, — válaszolt. Oroszországban elkobozták ezt a regényt s kíváncsi vagyok rá.

Kisinevszky különben tökéletesen beszél franciául, oroszul és németül. A rendőrkapitány meggyőződött, hogy Kisinevszky művelt ember s járatos a tudományban és irodalomban. Ez is megerősíti azon feltevést, hogy valamely politikai szervezet tagja.

A meggyilkolt igazgató temetése.

A vakmerő gazok által meggyilkolt igazgató: Milos József temetése óriási, Fiumében még nem látott részvét mellett tegnap pénteken délután 4 órakor ment végbe. A gyászmenetben részt vett az egész város s a korporsót teljesen elborították virágokkal. A kormányzóság, az összes hivatalok képviseltették magukat a temetésen.

Ott volt a hős rendőr: Ratkovits János is, aki élete veszélyeztetésével üldözte s fogta el Kisinevszkyt. A bátor rendőr különben azóta állandóan a bank előtt áll őrt s általános érdeklődéssel veszik körül.

A temetésnek volt még egy megrázó momentumuma. Nem volt ott a meggyilkolt családja.

Négy apró gyemeke még nem tudja az apjukat ért borzasztó szerencsétlenséget, a felesége pedig három nap óta eszméletlenül fekszik.

Hol vannak a tettesek.

A két elmenekült gyilkos: Spektor Mihály és Orlov Péter Antwerpenben vannak.

Tegnap, pénteken kellett volna találkozniuk egyik tengerparti vendéglőben.

A budapesti rendőrség Csócsán Jenő rendőrkapitányt és Schön detektívet küldte ki erre a megjelölt helyre, hogy a két megszökött gyilkost fogják el. Elfogatási parancsokat utaztak el a kiküldöttek. Remélni lehet, hogy még az este, vagy ma reggel kézrekerítik a gyilkosokat.

Egy orosz leány a rendőrségen

A fővárosban a fogva levő Kriviczki Ábrahámon kívül még egy fiatal orosz leány került a rendőrség kezébe, aki megjelent Dagály utcán s Kriviczkyt kereste. A detektívek bevitték a kapitányságra s megfogadtatták vele, hogy ha levelet kap, azt átadja a rendőrségnek. A leány különben azt állítja, hogy semmit sem tud az egész dologról.

A főkapitány az orosz zsidókról.

Boda Dezső dr rendőrfőkapitány a múltkor beszélgetett egy országgyűlési képviselővel. A képviselő szóba hozta a híres kina leánygyilkos esetet és azt, hogy a leánygyilkost Budapesten keresik. A főkapitány kinyilatkoztatta akkor, hogy a keresett gyilkos nincs Budapesten. Azt a tíz—tizennégy kina, akik itt tartózkodnak, a rendőrség igen jól ismeri s tudja róluk, hogy valamennyien szolid és igénytelen emberek. De annál több a baja a rendőrségnek az orosz zsidókkal, akik a legkitűnőbb, de mondhatni páratlan munkások, de épp oly veszedelmesek a közrendre, ha munkát kapni nem tudnak.

UJDONSÁGOK.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjék.

* **Személyi hír.** Fetszer Antal felszentelt püspök, káptalani helynök, ki néhány napot Bihar-Füreden töltött, mint dr Radu Demeter gör. kath. megyés püspöknek szívesen látott vendége, tegnap reggel visszaérkezett Nagyváradra.

* **A hadtestparancsnok Nagyváradon.** Frank Lybrius temesvári hadtestparancsnok tegnap délután Nagyváradra érkezett s szemlét tart a helyben állomásozó csapatok felett.

Fürdői közönség figyelmébe!

Utazókosarak, bőröndök, kalapkoferok, fürdői ajándéktárgyak, üveg- és porcellántárgyak, esernyő- és sétatokok, harisnyák, övek, női kezításkák, nyakkendők, pénz-, szivar- és dohánytárcák, tajtékpipák, gyermekjátékok állandóan alkalmi vételárért szerezhetőek be.

FRISS ÉS TSA

KORONA ÉS FILLÉR BAZÁR
Nagyvárad Rákóczi-ut.

Telefon 130.

* **Egyházmegyei hírek.** A káptalan helynöke *Lindenmayer Károly* halálával megüresedett tenkei plébánia ideiglenes vezetésével *Kovács Márton* gyulai káplánt bízta meg, kinek helyére egyelőre *Kendrella Kálmán* tanárjelöltet rendelte, — *Bakator József* ujmisést pedig Biharra küldte segédlelkésznek.

* **Lindenmayer Károly temetése.** Tenke község és környéke intelligenciájának és a lakosságnak nagy részvéte mellett tegnap délelőtt helyezték örök nyugalomra néhai *Lindenmayer Károly* tb. kanonok, plébános földi porhüvelyét. A község lakossága meghatva kísérte utolsó útjára az áldott lelkű, jó öreg plébánost, aki csaknem negyedszázadon keresztül volt híveinek igazi lelki vezére. A beszterlést, valamint a plébánia templomban a requiemet *Spett Gyula* apát-kanonok végezte, a környék lelkészeinek segédlete mellett. A gyászmise után a tenkei temetőben hantolták el az elhunyt érdemes plébános hült tetemeit. Egykori hívei közt várja a feltámadást, hozzon az örök boldogságot neki!

* **Az új tűzoltó parancsnok beiktatása.** Ma este 7 órakor a tűzoltó lakotanya udvarán fogja *Grácz Lajos* városi tűzoltó parancsnok, *Mezey Mihály* önkéntes tűzoltó főparancsnoktól ünnepélyesen hivatalosan átvenni, mely alkalommal a tűzoltó legénység esküt tesz *Eleméry Ferenc* tb. r. rendőrfőkapitány előtt.

* **Az Apolló felépítése vagy eladása.** Az Apolló épület sorsa felett még nem döntött Nagyvárad városa, hanem megbízta a városi tanácsot, hogy két irányban tartson árverést és pedig az ingatlanok építési kötelezettség mellett leendő eladására és az ingatlanok bérbiztosítás kötelezettsége mellett leendő felépítésére. A törvényhatóság azért hirdette meg két irányban az árverést, hogy ennek eredményéből összehasonlítást tehessen, melyik módzat előnyösebb a városra, ha eladja az ingatlant, vagy ha a város építteti fel. Az árverés a jövő 1910 év február 24 ik napján délelőtt 10 órakor lesz. Ez elég hosszú határidő, hogy a vállalkozók megtehessek számításukat.

* **A káptalani helynök a szegedi nagygyűlésről.** *Fetser Antal* káptalani helynök a szegedi országos kath. nagygyűlést a következő szavakkal ajánlja az egyházmegyei papok és hívek figyelmébe: Az Országos Katolikus Szövetség, mint a kath. társadalmi intézmények és mozgalmak központja, a folyó évi augusztus hó három utolsó napjára hívja össze a magyar katolikusoknak immár kilencedik nagygyűlését. Mélyen meg lévén győződve arról, hogy a Szegeden megtartandó idei katolikus nagygyűlés hathatósan hozzá fog járulni a katolikus érületnek felkeltéséhez és fellendítéséhez s a katolikus meggyőződésnek a magán és közéletben való öntudatos megnyilvánulásához, felhívom ezennel az egyházmegye tisztelendő papságát, hogy híveiket a szegedi katolikus nagygyűlésen való tömeges részvételre buzdítsák s a nagygyűlés sikerének biztosítása érdekében minden lehetőt megtegyenek. A vikárius felhívására bizonyára megmozdul *Szent László* egyházmegyéje is, melynek közvetlen szomszédságában lesz ezuttal tartva az országos katolikus kongresszus.

* **Tiszteletbeli orvosok szolgálatban.** Dr *Baróthy Ákos* városi főorvos jelenleg szabadságon van s a főorvosi teendőket dr

Mayer László tb. főorvos látja el. Így azután a kerületi orvosok nem képesek a város közegészségügyi szolgálatát ellátni. Ez okból dr *Mayer László* tb. főorvos előterjesztést tett a polgármester-helyettesnek, hogy a közegészségügyi teendők zavartalan ellátása céljából dr *Popovits Miklós* és dr *Berkovits René* tiszteletbeli tisztiorvosokat rendelje be szolgálatra. A polgármester intézkedett a berendelés iránt.

* **Honvédeink őszi gyakorlata.** A nagyvárad 4 ik honvédegylete ez évben Eger tájékán tartja az őszi nagygyakorlatot, a kerület többi ezredeivel. Honvédeink augusztus hó 21 én vonulnak el Nagyváradról a nagygyakorlatokra.

* **Szünetel a villamosmű.** A városi villamosmű igazgatósága ez újon értesíti a villamosáram fogyasztókat, hogy f. hó 14 ről 15-ikére virradó reggel 3 órától 6 óráig kéménytisztítás és vizsgálat okából az áramszolgáltatás szünetelni fog.

* **Kápolna Dobresten.** *Schmidt János*nak, a Bihari erdőipar és mészégetőtelep derék igazgatójának és *Gál István* magyarcsekei plébánosnak buzgólkodása folytán a dobresti ipartelepen a részvénytársaság díszes kápolnát építtetett, hogy a munkások lelki szükségletei kielégíthetők legyenek. A csinos kápolna hangját tegnap szentelte fel *Fetser Antal* felsz. püspök. A kápolna ünnepélyes megáldása, holnap, vasárnap, Nagy-Boldogasszony napján délelőtt lesz. A megáldás szertartását *Spett Gyula* apát-kanonok, egyházmegyei irodaigazgató végzi.

* **Borszesz lámpa a nyári szinkör ültözőjében** Ujabban a színházakban már annyira szigorúan veszik a tűzbiztonsági intézkedéseket, hogy a színpadon egyáltalán nem engednek meg nyílt lángot, hanem az ugynevezett száraz elemet használják a gyertyák helyett is. Nálunk még nem vagyunk ennyire, sőt az alábbiak szerint a rendes elővigyázati óvintézkedéseket sem tartják be. *Eleméry Ferenc* tb. főkapitány jelentést tett a városi tanácshoz, hogy a nagyvárad nyári szinkör ültözőjében a nők egyszerű borszesz lámpával melegítik a hajfodorító vasakat. A tb. főkapitány ezt nagyon is tűzveszélyesnek tartja s a borszesz lámpa használatát betiltotta s utasította a színiigazgatót, hogy csak villamos lámpák használatát engedje meg. A Szigligeti színházban vannak ilyen villamos lámpák, azonban ezeket nem használhatják a nyári szinkörben, mert a téli színházban 100 Volt feszültségű a villamos áram, a nyári szinkörben, pedig 150 Volt. A városi tanács tegnapi ülésén szóba került ez a kérdés s egyes tanács-tagok azt vitatták, hogy ezek a lámpák a felszereléshez tartoznak s így a városnak kell beszerezni. *Komlóssy József* azonban ellenkező véleményben volt. Ha a melegítő lámpa a szinkör felszereléséhez tartozik, akkor a fésű is és ezeket is a városnak kellene beszerezni. A városi tanács a *Komlóssy* érvelését fogadta el s kimondotta, hogy a villamos melegítő lámpákat a színiigazgatónak kell beszerezni. A lámpák összesen 160 koronába kerülnek. A község érdeke és biztonsága megköveteli, hogy a borszesz lámpa használata azonnal a legszigorúbban tiltassék.

* **Beomlott zsinagóga.** Margittán az izraelita templom kibővítésével járó építkezések közben az egyik fal beomlott és maga alá temette *Aranyosi József* kőművest. Társai életveszélyesen sebesült állapotban kihúzták a romok alól. A vizsgálatot megindították.

* **Déli 12 óráig!** Megemlékeztünk a kereskedelemügyi miniszternek arról a rendeletéről, amellyel a vasárnapon való színházjegyárutást szabályozza. Ez a rendelet most jelent meg a hivatalos lapban és többek között így szól:

— A színházaknak, ugyszintén bármely más előadásoknak látogatására, mutatványoknak, látványosságoknak, kiállításoknak megtekintésére, továbbá a közlekedési eszközök, vagy a községnek munkaszüneti napokon is rendelkezésére álló egyéb intézmények igénybevételeire szolgáló jegyek a kizárólag ezek árusítására berendezett üzletekben munkaszüneti napokon déli tizenkét óráig árusíthatók. Más üzletág céljaira berendezett üzletekben az említett jegyek árusítása munkaszüneti napokon az alatt az idő alatt végezhető, melyben az illető üzlet a fennálló munkaszüneti rendelkezések szerint nyitva tartható.

Az ipartörvény rendelkezése alá tartozó vállalatok alkalmazottai az illető intézet üzemére nézve érvényben levő munkaszüneti korlátok között végezhető.

* **Dettó** . . . Marosvásárhelyen élt egy házilvadás nemes házaspár. Azért mondom, (helyesebben: írom) hogy házaspár, mert mindössze csak ketten voltak — férj és feleség.

Testestől-lelkéstől *Petőfi* »Magyar nemes« című szatirája szerint éltek, — bár azt hiszem tudtukon kívül *Azaz* . . . talán mégsem egészen a szerint, mert a férj írni, olvasni mégis csak tudott.

A husz a házzal szemben levő hentes üzletből hozatták, de csak minden hónap elején fizették.

Elseje van! A magyar nemes a kapu előtt levő lócán üldögélt hosszú száru pipájából vastag, bodorfüstföhöket eregetve. Az asszony mutatja a husoskönyvet, — melyben vastag betűkkel van írva összesen 36 korona, — s kéri, hogy fizesse ki.

A magyar nemes először elszörnyülködött, azután pedig megnézi, hogy mi olyan drága. Magában olvassa:

1 kg. marha hus — — 80 kr.

dettó — — — — 80 kr.

Dettó hus . . . dörmögi félhomályosan, ezt nem értem!

— Férj: Asszony mond csak mit jelent az dettó hus?

— Asszony: ??

— Férj: Akkor szaladj át a henteshez és kérdezd meg, hogy mi a manó ez.

Az asszony elmegy. Egy kis szünet, mialatt a férj összeráncolja homlokát, egyet szippant, egyet köppent, jelöl annak, hogy gondolkozik, de semmit sem tud kisütni.

Közben az asszony vissza jön.

Férj: Nos?

Asszony: Hát az annyit tesz, hogy én számár vagyok és te dettó számár vagy.

* **Hangverseny a Püspökfürdőben** Büszke öntudattal tekinthet vissza minden nagyvárad arra a szép és élvezetes hangversenyre, amely csütörtök este a Püspökfürdőben folyt le. A *Recht, Vomácska, Fehér, Szmazsenka* által előadott négyes s *Bihari* talentumos, magyaros művészete mindvégig lekötötte azt a kedves, műélvező és műértő közközséget, amely majdnem kizárólagosan csak a Püspökfürdőben található föl vidéki fürdőink között.

* **Lopott gyűrűt akart eladni.** F. hó 10 én este *Henzsel Lajos* szarvassori korcsmájában egy 30 év körüli ember, ki azt mondta magáról, — hogy a honvédséghez van gyakorlaira behíva, *Henzsel Lajos*nak egy drb. arany karika gyűrűt kínált

megvételre. Henszel azonban rendőrt ment, mert gyanus volt neki, hogy az illető egyén jogosan szerezte-e az arany karika gyűrűt. Előzőleg azonban a gyűrűt magához vette. Midőn Henszel Lajos vendéglős a rendőrrel együtt vendéglőjébe visszatért, az ismeretlen egyén onnan már megszökött s így az arany karika gyűrűt, melyben A. J. 1907 X—1 van bevéve, átadta a rendőrnek. A rendőrség az ismeretlen tulajdonos és ismeretlen tettes után nyomoz.

× **Az Európa-szállodában** minden délután 4 órától zene, melyet Ponta Kálmán jó szólista kitűnő zenekara szolgáltat. Ugyanott elsőrangú mozgófénykép előadás van minden este, belépődíj nélkül. A mai műsor a következő: Költőn fel 7 órákor (bohózat). A kalandornő (megható). Hackenshmiedt birkózása (sport). A herceg mint udvari bolond (komika). Romeó és Julia (500 mtr. dráma). Az anyós képe (komikus).

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: Takarodó. (Kardos Andor fellépte.)

A dolovai nábob leánya. Kardos Andornak nincs szerencséje: eddigi két vendégfellepte alkalmával összesen sem volt akkora közönsége, a mennyi csak egy estén is félig tele házat jelentene. Valljuk meg azonban az igazat: nem is történt egyik este sem olyan nevezetes esemény a színházban, a melyért érdemes lett volna tolongani a pénztár körül. »A dolovai nábob leánya« már csak alkalmas arra, hogy valaki sikert arasson vele. Tarján főhadnagy szerepe különösen erre van hivatva; Kardos mégis hűdegen hagyta a közönséget. Hiányzott alakításából a katonás, férfias fellépés, az erő, a könnyed előkelőség — szóval furvélzer volt, nem huszár. Sokkal jobb Tarját láttunk már eleget. Egyébként meglehetősen furvélzer-színvonalon állott az egész előadás. Akadozás, nyelvbicsaklás, szerepmentudás bőven volt. A mi megmaradt az előadás sikeréből, azt E. Kovács Mariska, Hevesi Mariska, Angyal Ika és Gózon Gyula mentették meg.

—r.

Messina romjai. Az a nagyhatású szindarab, a melyt vasárnap este mutatnak be az arénában, kétségtelenül igen jelentős sikert fog aratni. Messina romjai nem mozgófényképmutatványok sorozata, hanem Deréki Antalnak, a régi magyar színész és írógárda egyik érdemes tagjának drámája Egy messinai család életét dolgozta fel abban az időpontban, mikor a földrengés ezt a csodaszép világvárost olyan rettenetes módon elpusztította. A nagy katasztrófa a dráma ötödik felvonásában jön elő, még pedig rendkívül ügyes és ötletes rendezéssel. A negyedik felvonás végén a színpalak és díszletek összeomlanak, a föld haragja megkezdí irtózatot munkáját s a katasztrófa reácsap a városra. Ezt a felvonást tartják szép mozgófényképek a dráma meséjének keretében vonulnak fel az óriási katasztrófa megrázó jelei. A darabot a társulat egész drámai személyzete játssza.

Takarodó. A újabb német színpadi irodalom egyik legmaradandóbb alkotásában lép föl utóljára Kardos Andor, a kolozsvári Nemzeti színház művésze. Lauffen hadnagy érdekfeszítő és erősen drámai szerepét fogja játszani

Az érdekesítő darab és a kiváló vendégszerplő játéka egyaránt rászolgált arra, hogy ma este a közönség teljesen megtöltse az arénát.

Tatárjárás. Tegnap érkezett meg a híre, hogy New Yorkban a »Tatárjárás« nagy sikerrel mutatták be. Valóban kevés operett, bizonyult annyira méltónak erre a világhírre mint a Tatárjárás, melynek zenéje és szövege mindenképen kimagaslik az átlag operette tömegéből. A poétikus és mulattató darabot az azénába félhelyárak mellett vasárnap délután fogják ismét játszani.

IRODALOM.

☒ **Mária Czell.** Tóth János, fertőmegyesi plébános igen praktikus, teljes és tüzetes utmutatót irt a magyar közönség számára. A csinos kiállításon érdekesen és tanulságosan irt utmutató tartalma a következő: I. Mária-Czell története 1157-től napjainkig. II. A templom és kincstár részletes ismertetése, 12—15 díszes képpel illusztrálva. III. Mikor menjünk Mária-Czellbe? — a legalkalmasabb időpontok bucsujárásra, illetve az odautazásra, valamint a nevezetesebb magyar bucsujáratok ideje név és hely szerint felsorolva. IV. Merre menjünk Mária Celibe? — az összes utirányok gyalog és vasuton, oda és vissza, vasuti összekötések, külön e célra vasuti térképpel, menetrendek, vasuti jegyárak, utközben a legnevezetesebb látványosságok leírása. V. Napi program Mária-Czellben — ugy magának Mária-Czellnek alapos megismerésére, mint vidékén a legvonzóbb természeti látványosságok megtekintésére: Lassingfall, Marienfall, Todtes-Weib (vizesések), Erlaufsee (hegyi tó) stb. a város alaprajzával, vidéke térképével. VI. Szállodák, vendéglők, vállalatok, üzletek stb. Mária-Czellben s utközben. Kalauzsol minden téren és irányban, utközben is, ott is. Nélkülözhetetlen kézikönyv nemcsak a bucsu-zarándokoknak, hanem turistáknak és magánutazóknak is egyaránt. Mert hasonló magyar munka Mária-Czellről eddig még nincs. Emellett magánolvasmányul is följötte ajánlható, hogy, ha már személyesen nem láthatjuk Mária-Czellt és vidékét, legalább tüzetes leírásból ismerhessük azt. Bolti ára díszes kiállításban, címképpel, fűzve, zsebalakban, 180 oldalnyi terjedelemben 1 kor. 50 fillér.

TANÜGY.

Iskolai értesítők.

VII.

A minorita-rendiek vezetése alatt álló szilágy-somlyói róm. kath. püspöki gimnázium.

Közhalmi M. Szevér alapos készütségre és nagy tudásra valló értekezése vezet be az értesítőt. Latin nyelvtanításunk hiányaira, közoktatásunk ezen állandó sebére mutat rá, de egy lépéssel tovább is megy azoknál, akik csak gáncsolnak. Közhalmi rámutat ugy a tankönyvek, mint az egész tanmenet hiányaira, de egyúttal megjelöli azt a módszert is, a mellyel sikert lehet elérni a latin nyelvtanítás terén is. a direkt módszert. Fejtegetéseit igen érdekes példákkal mutatja be gyakorlati alkalmazásukban is. Az értekezést érdemes minden nyelvtanárnak elolvasnia.

A tananyagot az előirt keretben pontosan

elvégezték. A könyv- és szertárak megfélelően gyarapodtak.

A nyilvános tanulók száma év elején 113 volt. vizsgálatot 110 tett. Közülök róm. kath. 33, gör. kath. 31, gör. kel. 4, ref. 20, zsidó 22

Anyanyelvre nézve magyar 75, román 35.

E nagyhivatású tanintézetet államsegéllyel, egyházi és községi hozzájárulással főgimnáziummá fogják fejleszteni.

TÁVIRATOK.

A nagy sztrájk.

Stockholm, augusztus 13. A postahivatalnokok szövetsége az általános sztrájkban való részvétel ellen nyilatkozott. A délután folyamán a központi vasut sinein dinamitot találtak, amelynek mennyisége oly csekély volt, hogy kárt sem okozhatott volna. A szedők egyesülete elutasította a munkábalépésbe való felszólítást. Luleében egy Bormann nevű munkásnál margarinos edényben dinamitot foglalt le a rendőrség. Nevezett, egy ifju szocialista, azt állítja, hogy a dinamitot már 1-04-ben szerezte be. A svéd táviró- és telefonmunkások szövetsége állítólag ellene szavazott a sztrájknak. Holnap osztják ki a húst és kenyeret a sztrájkolók közt.

Égő köszönbánya.

Resica, aug. 13. A Dománi köszönbánya négy nap óta ég. Augusztus 9-én este 7 óra tájban ütött ki a hatodik tárnában a tűz, amelynek lokalizálása ki van zárva. Az igazgatóság elbocsátás terhe alatt megtiltotta a munkásoknak, hogy elárulják a tüzet, amely nagy erővel terjed.

Rosszul lett a gyakorló téren.

Esztergom, aug. 13. Tegnap reggel az itteni gyakorlótéren Schüch őrnagy, aki már 30 éve szolgál a 26. gyalogezredben, hirtelen rosszul lett. Mire a kórházba szállították, meghalt. Reggel gyomorbajáról panaszkodott, de azért löháton kivonult a gyakorlótérre.

Égő vonat.

Arad, augusztus 13. Az arad—csanádi vasutak 23 számú motoros személyvonata tegnap este Ujszentanna állomásánál benzincsőrepedés következtében kigyulladt. Egy pillanat alatt lángban volt az egész vonat. Az utasok szerencsére még idejében kimenekültek az égő vonatból; a podgyász azonban jórészt odaégett.

KÖZGAZDASÁG.

— **Mikor lesz a vásár Berettyóújfaluban?** A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 63.935 IV. 3.—1909. sz. leiratára való hivatkozással van szerencsénk az érdekelteket értesíteni, hogy a nevezett miniszter megengedte, miszerint a Biharvármegye területéhez tartozó Berettyóújfalú községben a f. évi szeptember hó 29. és 30. napjaira eső országos vásár a f. 1909. évben kivételesen egy napon, vagyis f. évi szeptember 29 én tartásuk meg. Nagyvárad, 1909. augusztus hó 13. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula kir. keresk. tanácsos, elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonátőzsde határidői.

Budapest, augusztus 13.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.97
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	634.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	738.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.	697.50
Közuti vasut	552.—
Városi villamos vasut	269.—

Hivatalos árfolyamok

A budapesti áru- és értékdőzsde 1909. aug. 13.	
Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	93.25
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	95.50
Osztrák járadék papírban	186.—
Osztrák járadék ezüstben	145.—
Osztrák járadék aranyban	97.25
Osztrák korona járadék	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50

SZERKESZTŐI PÓSTA.

H. P. Nem hiába a természet szépségeit zengi: bizony van abban elég zöldség. Mielőtt verset ír, többek közt a helyesírással is érdemes lesz tisztába jönnie. Pl. más az, hogy *halok* s más az is, hogy *hallok*.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velence >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velence >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velence >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velence >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

REGÉNYCSARNOK.

HUSSON ORVOS.

REGÉNY

Írta: Charles Masset.

Fordította: Sz. I.

(Folytatás.)

22

De a levél megírásával még nem intézett el mindent; módot is kellett találni a levél kézbesítésére; és ez, ha vesszük, nem csekély feladat; bajos dolog levelet csempészni a szigoruan erkölcsös Papillon-intézetbe. — Hosszas fejtegetés után Lőrincnek jó ötlete támadt. A pensiona us aijtája előtt egy gyümölcsös asszony árulgatott, Tannier néni, kit a collegiumbeliek jól ismertek. Lőrinc gyermekkorában sokszor kacsingatott az anyóának cseresznyével, szilvával vagy naspolyával telt kosaira, és sok szép soust elköltött nála, Sophie néni jóvoltából.

Tudta, hogy az anyóka be szokott járni az intézetbe az óráközök alatt, hol gyümölcsöt és süteményeket árult a növendékleányoknak. Elhatározta tehát, hogy Tannier anyókat bizza meg hívívó Iris szerepével. Két napja ólalkodott a gyümölcsös bódé előtt, megtapogatva az ékes levelet, mely kabátzsebében, lüktető szívén feküdt. Nem mert szólni és visszafordult, gyávaságát átkozva. Végre egy ködös szombat estén, összeszedte minden bátorságát, megszólította a gyümölcsáros asszonyt, kezébe egy negyven sous pénzdarabot csusztatott — ennyi volt összes pénze — és megkérte, adná át a levelet »unokahúgának« a Papillon kisasszonyok növeldejében.

Tannier anyóka vigyorgott, mialatt ráncos arcán minden redő összehúzódott.

Eleinte szabódott, de végül elfogadta a pénzt s megígérte, hogy teljesíti a megbízást.

— Jól megértsem, — mondá Lőrinc kételkedő hangon, a levelet csak Valentine k. a kezébe adja, senki másnak.

— Jól van jól fiacskám, válaszolá az anyóka arcfintorítva, nyugodtan alhatik, a dolgot el van intézve.

Dacára e biztosításnak, Lőrinc igen rosszul aludt s lázasan kelt fel. Másnap, mivel vasárnap volt, a szünet végtelen hosszúnak tetszett neki. Égette a vágy megtudni, hogy átadták-e a levelet s e kíváncsisággal konok szégyenérzet párosult, mely nem engedte, hogy feléje menjen a gyümölcsös bódéba. Hétfőn reggel szivszorogva, lázasan ment a kollégiumba. Egy szót sem értett abból, amit a tanár mondott; az egész óra alatt úgy nézett ki, mint a ki ébren alszik. Midőn az esti órákra ment, úgy rémlett előtte, hogy a csarnokban egyik-másik társa gunyos ijesztő szemeket vet rá. Midőn az udvarba lépett, társainak egyike közeledett feléje és nyersen megszólította.

— Ej, ej, hát levelet írtál a Papillon-intézet egyik növendékének?

— Ki mondta ezt neked? Kérdé Lőrinc elsápadva.

— Az egész városban beszélnek; az idősbik Papillon k. a magán kívül van dühében; Tannier anyóának nem volt sürgösebb dolga, mint a te leveledet neki adni át... No te ugyan szépen jártál!

Lőrinc térdei inogtak és hátán hideg borzongás futott végig.

Fehéren mint a fal, kiszáradt szájával, fojtott torokkal lépett be az osztályba, mint a vádlott, ki elítélését várja.

E napon Demosthenest magyaráztatták. Azon pillanatban, midőn a sor Lőrincre került, a folyosón nehéz léptek tipegése hallatszott; az igazgató járása, melyet mindenki ismert. Lőrinc előérzete azt sugta, hogy az igazgató miatta jön; a hang torkára torrott.

Az ajtó nyers lökessel felnyit és belépett az igazgató fölemelt fővel, ünnepélyes arckifejezéssel az osztály közepén állott meg,

mialatt a tanár és tanulók felálltak helyeikről.

— Urak, kezdé lassan és méltósággal, az imént egy botrányt közöltek velem, mely városszerte méltó rosszalást keltett. Egy tanulóban annyi arcátlánság volt, hogy levelet mert írni, illetlent és nevetségest, egy fiatal leánynak, ki Juvigny egyik legtisztelietreméltóbb intézetében tanul. (Folyt. köv.)

A szerkesztőségért felelős

Dr VUOSKIOS GYULA.

NYILTTÉR.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán a város tulajdonát képező Apolló épület értékesítése céljából 1910 évi február hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor a Város-ház bizottsági termében árverést fogok tartani.

Az árverés két irányban lesz megtartva:

1. Az ingatlanok építési kötelezettség mellett leendő eladása.

2. Az ingatlanok bérbiztosítás kötelezettség mellett leendő felépítésére.

Az 1. pont szerint árverésnél a kikiáltási ár 120.000 korona, a bánatpénz ennek 10 százaléka, vagyis 12000 korona.

A 2. pont szerinti árverésnél az évi bérbiztosításnak megfelelő összeg teendő le azon ajánlattevő részéről óvadékképpen, akinek ajánlatát a város el fogja fogadni.

Egyébként az árverést illetőleg az árverési feltételek nyújtják a szükséges tudnivalókat és kikötéseket, ezek a feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A bánatpénz árverelőik által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezébe készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le.

A fent megnevezett ingatlanra vonatkozó helyszínrajz, Rimánóczy Kálmán által kiállított bérbiztosító ajánlat; valamint az ennek mellé két képező műszaki leírás és tervek a városi mérnöki hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott egyéb felvilágosítások is nyerhetők.

Árverelni az 1. pont szerinti árverésnél szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet, az 2. pont szerinti árverésnél azonban csakis írásban zárt ajánlat útján lehet. A zárt ajánlatok a fent kitett határidőig, a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be s ezekhez az előírt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárban történt letételét igazoló letéti jegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket rajzokat stb. ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, szóbelileg árverelőik az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyan ezen körülmény elismerése végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1909 augusztus hó 6. án.

Komlóssy József,

jog és gazdasági tanácsnok,
küldöttségi elnök.

**A Nagyváradi Sörfözde „Bihar“
sör csarnoka.**
Kossuth-utca Füchsl-palota.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget értesíteni, hogy külföldi példa szerint
à la couvert étkezést
rendezek be a mai naptól fogva.

1 ebéd 1 K. 10 f.

étlap szerint **3 tál ételből**; leves, főze-
lék és sültből álló. Ugyiszintén

1 vacsora 70 f.,

melyek jóságra és finomságra egyik leg-
hírnevebb konyha által sem lesznek
felülmulva.

Versenyzek a leghírnevebb és lefino-
mabb fővárosi konyhakkal.

Nagyváradi sör gyári kimérésben.
Legfinomabb nagyváradi és ermelléki borok.
Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Popovits Sándor,
üzletvezető.

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI pezsgőhöz,
borhoz
SAVANYÚVIZ legjobb ital!
NYÁLKAOLDÓ ÉS HUGYHAJTÓ GYÓGYITAL

tüdő, légző-szervek, gyomorj köhögés, rekedtségnél
orvosilag ajánlva.

EURÓPA

nagyszállóda

Nagyvárada, Rákóczi-ut.

Tulajdonos: Fülöp István.

Szigoruan szolid családi mulatóhely.
Nagyvárada legszelb — vadregényes
kerije a hegy tövében. Minden este
elsőrangú mozgófénykép előadás. *Ki-
sárólag saját süretelelésű borok.* Fris-
sen csapolt kőbányai sör. Esténként
cigány zene. Kifogástalan magyar
:: konyha. Polgári árak. ::

A legmegbízhatóbb arcápolószer
a szeplő és májfolt ellenes

Lilium-Krém

szappan és puder.

Ára 1—1 korona. Ára 1—1 korona

Kapható:

„Arany-Sas“ gyógyszertárban
Nagyváradon, Szent László-tér.

Kecskeméthy István

terme, sör csarnoka, kávéháza, legszebb
kerthelyisége **NAGYVÁRAD, KERT-UTCA.**

Naponta frissen csapolt sör, saját termésű
:: tisztán kezelt hegyi borok ::

Társas ebédek, vacsorák, vagy lakomák
étlap szerint, vagy megállapított árak mel-
:: lett elfogadtatnak. ::

Abonensek elfogadtatnak mérsékelt árak
:: mellett ::

*Egyben van szerencsém a vidéki
utazó közönség szives figyelmét
felhívni, hogy vendég szobáimat
ujjonnan berendeztem és tisztán-
tartására különös gondot fordí-
tok. Ugyiszintén a szállóhely olcsó
ár mellett szives rendelkezésre áll.*

*Hol szórakozunk esténként? csak is a
NEMZETI SZALLODA hűvös és kel-
lemes kerthelyiségében, hol minden este
mozgófénykép előadások tartatnak ci-
gány zené mellett. Minden második
nap teljesen új műsor.*

Számos látogatást kér tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN

a Nemzeti Szálloda bérloje.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

«MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET»

NAGYVÁRAD.

**Fekete Sas Palota, a «Magyar Bank»
helyiségében.**

1909. július 1-én nyílik meg a harmadik
évtársulat, mely három évig tart. A be-
lépő tag hetenkint 20 fillért fizet be egy
üzletrész után.

Az első és második évtársulatban
12.000 üzletrész van jegyezve.

A három év eltelte után a tag a be-
fizetett tőkét és a ráeső nyereségyrészt
kézpénzben megkapja.

A szövetkezet tagjai kezes nélkül kap-
nak kölcsönt.

Befizetett összegük négyötöd részét
bármikor kivethetik.

Van szerencsém értesíteni az elő-
kelő hölgyközönséget, hogy angol és
francia

női divat termemben

a legújabb angol és francia modell
és speciális szabás szerint készítek

modern princesz-ruhákat

elismert szép **angol kosztümöket,**
és **izléses toalett-eket** stb.

Nagy gond van fordítva arra,
hogy az idej **modern divattal ha-
ladva** a legkényesebb igényeknek is
megfeleljek. Számptalan elismerés.
Elvem: divatfejlesztés, szolid árak.

B. meghívásra elsőrendű divat-
lapokkal teszem tiszteletemet, eset-
leg vidékre is.

Számos pártfogást kérve,

mély tisztelettel:

VALENTIN J. női szabó

Ezredévi Emlék-tér 18. sz. a.

Bátorkodom a gyászoló közönség b. figyelmét felhívni

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA 20. sz. házban

Lévai Márton ur vezetése alatt álló tör-
vényszékileg bejegyzett

S I R K Ö

RAKTÁRAMRA,

ahol dus választékban található carrarai márvány, gránit, syenit
és vörös márvány

S I R K Ö V E K eredeti gyári árban
:: árusítatnak. ::

Kiváló tisztelettel **Reinold Oszkár** :: sirkőgyáros ::
Saubsdorf, Szilézia.

Gyászoló közönség figyelmébe !

Mindennemü bel- és külföldi
márvány, granit és syenit **sirköveket**
a legjutányosabban

Edelstein Sámuel

sirkőraktárában

Rákóczi-ut (Fő-utca) 11. szám.

Moskovits-palotában szerezhető be.

TÖRELSZTEJES JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKÉT

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve
a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölcsönöket konvertál a
Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéreseknel telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv
beküldése szükségeltetik.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota

A L A P T Ő K E

1,000.000 korona

Elfogad betéteket,
Előleget ad értékpapírokra,
Elfogad letéteket őrzésre,
Leszámitol váltókat.

Törlesztéses (amortisatis)
:jelzálogkölcsönöket:
engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

Lapárusítók

férfiak és nők napi 2—4 kor.
keresetre azonnal felvétetnek.
Cím a kiadóban.

Képes levelező-lapot

csak

Benkő

*antiquariumában lehet igazán
nagy választékban kapni
Nagyvárad, Rákóczi-ut.*

FORMENTHOL

Kéz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hűsít!

Szagtalanít!

Ara 80 fillér.

Kapható az »ARANY SAS« gyógyszerárban
Nagyvárad, Szent László-tér.

Csak a hölgyeket érdekli,

hogy hosszú éveken külföldön voltam és tanulmányutam befejezte után

Nagyváradon,

Arany János-utca 2. szám

alatt női ruhaszalont nyitottam.

Készítek modern princess-ruhákat,
angol kosztümöket, izékes toalet-
teket, stb. stb.

Kitünő kifogástalan szabás.

Rendkívül olcsó áruk.

:: Egyetlen kísérlet meggyőz mindenkit. ::

A hölgyközönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Heller Jakab.

Házbontásból kikerülő anyagok

a

Moskovits cipőgyárban

eladók.

Értekezhetni e hó 24-ig a gyár irodában.